

TIK W SZKOLE

Tryb nauki *Study Mode* w usłudze ChatGPT – nowy, inteligentny asystent nauczyciela i cyfrowy korepetytor ucznia

Beata Symbor,
nauczyciel konsultant PCEN ds. kompetencji cyfrowych

Przez ostatnie lata ChatGPT budził wiele kontrowersji w środowisku edukacyjnym – na wszystkich etapach kształcenia. Uczniowie i studenci chętnie wykorzystywali go do generowania wypracowań, szybkiego pozyskiwania odpowiedzi czy tworzenia ściąg – co sprawiało, że nauczyciele raczej postrzegali to narzędzie jako zagrożenie dla samodzielności, sprawczości oraz krytycznego myślenia. Dlatego dotychczas o pozytywnych aspektach oraz szansach związanych z wykorzystaniem AI w edukacji mówiło się niewiele i raczej nieśmiało. Czatboty szybko zyskały opinię intelektualnej drogi na skróty, a więc tego, czemu edukacja z zasady powinna zaprzeczać. Tymczasem OpenAI postanowiło zmienić tę narrację, wprowadzając rozwiązanie, które może wspierać rzeczywiste uczenie się: *Study Mode*, czyli tryb nauki w usłudze ChatGPT. To funkcja, która zamiast wyręczać uczniów, pomaga im uczyć się skuteczniej i bardziej świadomie.

Czym jest *Study Mode*?

Study Mode to nowy sposób korzystania z usługi ChatGPT, opracowany specjalnie z myślą o procesie uczenia się. W przeciwieństwie do tradycyjnego stylu interakcji, nie oferuje on gotowych odpowiedzi, lecz prowadzi użytkownika przez kolejne etapy rozumowania. Działa niczym cyfrowy korepetytor: zadaje pytania pomocnicze, daje wskazówki i wspiera refleksję nad problemem.

Tryb nauki nie wykonuje pracy za osoby uczące się. Zamiast tego zachęca je do krytycznego myślenia o tym, czego i jak się nauczyły. Jest on jednym z pozytywnych kroków w kierunku efektywnego stosowania AI podczas nauki. Nawet w epoce AI wiedza jest najlepiej przyswajana, gdy uczniowie są zainteresowani materiałem i aktywnie angażują się w naukę.

Robbie Torney, starszy dyrektor ds. programów AI
w Common Sense Media

źródło: <https://openai.com/pl-PL/index/chatgpt-study-mode>

Co istotne, tryb ten powstał we współpracy z nauczycielami i ekspertami z ponad 40 instytucji edukacyjnych na całym świecie. Jego konstrukcja opiera się na metodzie sokratejskiej, zasadach psychologii uczenia się oraz najlepszych praktykach dydaktycznych. Dostępny jest bezpłatnie dla każdego zalogowanego użytkownika usługi ChatGPT, niezależnie od rodzaju konta.

Jak działa tryb nauki w praktyce?

Główne cechy działania *Study Mode*:

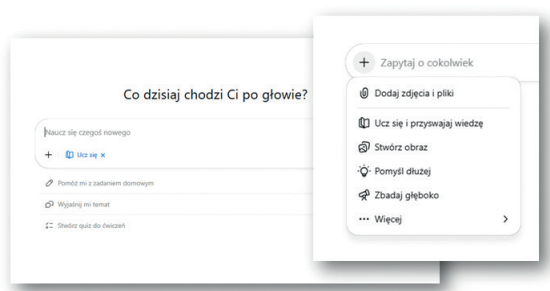
- dostosowanie do użytkownika – na początku ChatGPT ustala poziom wiedzy oraz cele ucznia
- metoda sokratejska – zamiast podawać odpowiedzi, stawia pytania skłaniające do refleksji
- zarządzanie obciążeniem poznawczym – dzieli materiał na logiczne, łatwe do przyswojenia segmenty
- aktywne uczenie się – proponuje quizy, ćwiczenia, analizuje pliki PDF i zdjęcia z podręczników
- rozwijanie autorefleksji i ciekawości – wspiera myślenie metapoznawcze i buduje motywację.

Jak włączyć *Study Mode*?

1. Zaloguj się na stronie: <https://chatgpt.com>.
2. Na pasku zapytań kliknij ikonę „+”, wybierz „Ucz się i przyswajaj wiedzę”.
3. Wpisz temat, którego chcesz się nauczyć.
4. Określ poziom zaawansowania i cel – ChatGPT poprowadzi Cię dalej.

Adres strony automatycznie zmieni się na: <https://chatgpt.com/?hints=study>, a na pasku wyszukiwania pojawi się funkcja „Ucz się” gotowa do działania.

Można skorzystać z pomocy przy zadaniu domowym, zrozumieniu zagadnienia lub stworzeniu quizu.

Korzyści dla nauczycieli

1. Indywidualizacja nauczania

Study Mode wspiera uczniów w różnym tempie pracy i na różnych poziomach. Nauczyciel, który nie jest w stanie udzielić indywidualnego wsparcia każdemu z 30 swoich podopiecznych w klasie, może wskazać młodemu ludziom ten tryb jako formę dodatkowej pomocy. Może być więc:

- pomocą dla uczniów z trudnościami – bez stresu i presji mogą wracać do materiału tyle razy, ile potrzebują
- wyzwaniem dla uczniów zdolnych – samodzielne zgłębianie tematów wykraczających poza podstawę programową

2. Wzmacnianie aktywności i myślenia krytycznego

Zamiast pasywnego konsumowania treści, uczniowie są prowadzeni przez pytania, które uczą logicznego myślenia, weryfikacji informacji i wyciągania wniosków. Pozwala to na:

- rozwój kompetencji analitycznych
- budowanie motywacji i poczucia sprawczości.

3. Wsparcie dla nauczyciela

Study Mode to również cenne narzędzie w rękach nauczyciela. M.in. potrafi sprawnie:

- generować pytania do lekcji
- tworzyć materiały powtórkowe (np. fiszki, quizy)
- przygotowywać scenariusze zajęć opartych na pracy własnej ucznia.

Jak może wyglądać zastosowanie *Study Mode* np. na zajęciach informatyki? Poniżej, w ramce, przedstawiamy jeden z pomysłów (w wersji skróconej) wykorzystania trybu nauki podczas lekcji.

W efekcie:

- uczniowie aktywnie przyswajają pojęcie
- uczą się przez rozumienie, a nie zapamiętywanie
- rozwijają samodzielność, logiczne myślenie i język opisu problemu.

Co dalej? Jak technologia służyć będzie edukacji?

OpenAI zapowiada dalszy rozwój trybu nauki. W planach znajdują się:

- wizualizacje trudnych pojęć
- możliwość ustalania celów edukacyjnych
- śledzenie postępów między sesjami
- jeszcze lepsze dostosowanie stylu pracy do użytkownika.

To dowód, że sztuczna inteligencja może być nie tylko technologiczną nowinką, ale rzeczywistym wsparciem w procesie dydaktycznym.

Tryb nauki w ChatGPT to coś więcej niż kolejna funkcja – to przykład nowego podejścia do wykorzystania AI w edukacji. Pokazuje, że odpowiednio zaprojektowana technologia może wspierać uczniów w rozwijaniu umiejętności, a nauczycieli – w realizowaniu misji dydaktycznej.

W Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku często podkreślamy, że żadne narzędzie – nawet najbardziej zaawansowane – nie zastąpi dobrej dydaktyki. Jednak we właściwych rękach *Study Mode* może stać się wsparciem, które czynić będzie edukację bardziej elastyczną, skuteczną i dostępną. Mamy nadzieję, że to rozwiązanie znajdzie wielu zwolenników.

Temat: *Pętle w języku Scratch – jak działają i do czego służą?*

Cel: Uczeń rozumie, czym są pętle, potrafi je rozpoznać w kodzie i stworzyć prosty skrypt z ich wykorzystaniem.

Przebieg z użyciem *Study Mode*:

Wprowadzenie (10 min)

Nauczyciel omawia pojęcie pętli i pokazuje prosty przykład w Scratchu.

Samodzielna praca uczniów z ChatGPT (20 min)

1. Uczniowie otwierają ChatGPT w trybie *Study Mode* i wpisują np.: „Chcę nauczyć się, jak działają pętle w Scratchu”.

2. ChatGPT odpowiada pytaniem, np.: „Czy wiesz, co to jest powtarzanie czynności w programowaniu? Możesz podać przykład z życia codziennego?”

3. Dalej narzędzie prowadzi ucznia przez:

- identyfikację pętli w blockach
- różnice między pętlą „zawsze” a „powtórz x razy”

- tworzenie przykładowych projektów w Scratchu (np. animacja migającego duszka)
- mini-quiz sprawdzający zrozumienie.

Omówienie i podsumowanie (15 min)
Nauczyciel omawia z uczniami doświadczenia z pracy w trybie *Study Mode*. Uczniowie prezentują przygotowane przez siebie skrypty.